

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2022. szeptember 22. *

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás – Menekültpolitika – 2013/32/EU irányelv – A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások – Nemzetközi védelem iránti kérelem – Elfogadhatatlansági okok – A 2. cikk q) pontja – Az »ismételt kérelem« fogalma – A 33. cikk (2) bekezdésének d) pontja – Nemzetközi védelem iránti kérelem valamely tagállam által elfogadhatatlanként történő elutasítása azzal az indokkal, hogy az érintett által a Dán Királyságban benyújtott korábbi kérelmet elutasították – A Dán Királyság által hozott jogerős határozat”

A C-497/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (schleswig-holsteini közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2021. augusztus 13-án érkezett, 2021. augusztus 6-i határozatával terjesztett elő az

SI,

TL,

ND,

VH,

YT,

HN

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: I. Jarukaitis tanácselnök, M. Ilešič és D. Gratsias (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a német kormány képviselőjében J. Möller és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében A. Azema, L. Grønfeldt és G. Wils, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 33. cikke (2) bekezdése d) pontjának ugyanezen irányelv 2. cikkének q) pontjával összefüggésben történő értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az SI, TL, ND, VH, YT és HN, valamint a Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság) között a Bundesamt für Migration und Flüchtlinge – Außenstelle Boostedt (szövetségi bevándorlási és menekültügyi hivatal, boostedti fiókiroda, Németország; a továbbiakban: Hivatal) által hozott, nemzetközi védelem iránti kérelmüket elfogadhatatlanként elutasító határozat jogszerűsége tárgyában zajló jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv

- 3 Az EU-Szerződéshez és az EUM-Szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv (a továbbiakban: Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv) 1. és 2. cikke kimondja:

„1. cikk

Dánia nem vesz részt [az EUM-Szerződés] harmadik részének V. címe alapján javasolt intézkedések Tanács által történő elfogadásában. A Tanácsnak azokhoz a határozataihoz, amelyeket egyhangúlag kell elfogadni, Dánia Kormányának képviselőit kivéve a Tanács tagjainak egyhangú szavazata szükséges.

E cikk alkalmazásában a minősített többséget az [EUMSZ 238. cikk] (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

2. cikk

Az [EUM-Szerződés] harmadik része V. címének egyetlen rendelkezése sem, az említett cím alapján elfogadott intézkedés, az [Európai] Unió által az említett cím alapján megkötött nemzetközi megállapodás rendelkezései és az Európai Unió Bíróságának az e rendelkezéseket vagy intézkedéseket, illetve az említett cím alapján módosított vagy módosítható intézkedést értelmező egyetlen rendelkezése sem kötelezi Dániát, vagy vele szemben nem alkalmazható; e rendelkezések, intézkedések vagy határozatok nem sértik Dánia hatásköreit, jogait és kötelezettségeit; ezek a rendelkezések, intézkedések vagy határozatok egyáltalán nem módosítják sem a közösségi vívmányokat, sem az uniós vívmányokat, és nem képezik részét a Dániában alkalmazandó uniós jognak. Különösen a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően elfogadott uniós jogi aktusok módosításuk esetén továbbra is változatlanul kötelezőek és alkalmazandók Dániára.”

A 2011/95/EU irányelv

- 4 A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2019. L 19., 20. o., HL 2017. L 167., 58. o.) (6) és (51) preambulumbekzdése szerint:

„(6) A[z 1999. október 15–16-i] tamperei következtetések arról [...] rendelkeznek, hogy a menekült jogállásra vonatkozó szabályokat ki kell egészíteni a védelem kiegészítő formáira vonatkozó intézkedésekkel, amelyek valamennyi ilyen védelmet igénylő személy részére megfelelő jogállást kínálnak.

[...]

(51) [A Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv] 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.”

- 5 Az 1. cikke értelmében ezen irányelv célja a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, a menekültek és a kiegészítő védelemre jogosultak egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályoknak a megállapítása.

- 6 Az említett irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke előírja:

„Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

- a) »nemzetközi védelem«: az e) pont szerinti menekültjogállás, illetve a g) pont szerinti kiegészítő védelmi jogállás;
- b) »nemzetközi védelemben részesülő személyek«: az e) és g) pont szerint meghatározott menekült- vagy kiegészítő védelmi jogállásban részesülő személyek;

- c) »genfi egyezmény«: [a menekültek jogállására vonatkozó] 1967. január 31-i New York-ban kötött jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek jogállására vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben megkötött egyezmény [(*Recueil des traités des Nations unies* [1954], 89. kötet, 150. o., 2545. szám)];
- d) »menekült«: harmadik ország olyan állampolgára, aki faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése avagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása miatti üldöztetéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldöztetéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy olyan hontalan személy, aki korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva a fenti okoknál fogva nem tud, vagy az üldöztetéstől való félelmében nem akar oda visszatérni, és akire a 12. cikk nem vonatkozik;
- e) »menekültjogállás«: egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy valamely tagállam által menekültként történő elismerése;
- f) »kiegészítő védelemre jogosult személy«: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki nem minősül menekültnek, de akivel kapcsolatban megalapozott okokból azt kell feltételezni, hogy származási országába, illetőleg hontalan személy esetében a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országba való visszatérése esetén a 15. cikk szerinti súlyos sérelem elszenvédése tényleges veszélyének lenne kitéve; valamint akire a 17. cikk (1) és (2) bekezdése nem vonatkozik, és nem tudja vagy az ilyen veszélytől való félelmében nem kívánja ezen ország védelmét igénybe venni;
- g) »kiegészítő védelmi jogállás«: egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy valamely tagállam által kiegészítő védelemre jogosult személyként történő elismerése;
- h) »nemzetközi védelem iránti kérelem«: egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által valamely tagállamnál előterjesztett olyan védelem iránti kérelem, amely a menekültjogállás, illetve a kiegészítő védelmi jogállás kérelmezéseként értelmezhető, és amely kapcsán a kérelmező nem kéri kifejezetten egy más jellegű, ezen irányelv hatálya alá nem tartozó olyan védelem biztosítását, amelynek megadását külön kell kérelmezni;

[...]

A 2013/32 irányelv

- 7 A 2013/32 irányelv 2. cikke b), e) és q) pontjának szövege a következő:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

- b) »nemzetközi védelem iránti kérelem« vagy »kérelem«: harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által valamely tagállamnál előterjesztett olyan védelem iránti kérelem, amely menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás kérelmezéseként értelmezhető, és amelynek kapcsán a kérelmező nem kéri kifejezetten egy más jellegű, a [2011/95] irányelv hatálya alá nem tartozó olyan védelem biztosítását, amelynek megadását külön kell kérelmezni;

[...]

e) »jogerős határozat«: döntés arról, hogy a harmadik ország állampolgára, vagy a hontalan személy részére a menedékjogot vagy kiegészítő védelmet a [2011/95] irányelv alapján megadják-e, és amely ellen a továbbiakban az ezen irányelv V. fejezetében biztosított jogorvoslatnak nincs helye, tekintet nélkül arra, hogy ez a jogorvoslat a kérelmező számára lehetővé teszi-e az érintett tagállam területén maradási mindaddig, amíg kérelmét el nem bírálták;

[...]

q) »ismételt kérelem«: a korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott jogerős határozat után benyújtott további kérelem, ideértve azon eseteket is, amikor a kérelmező kifejezetten visszavonta a kérelmét, valamint azon eseteket is, amikor az eljáró hatóság a 28. cikk (1) bekezdésével összhangban a kérelem hallgatóságos visszavonása miatt azt elutasította.”

8 Ezen irányelv 10. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„A nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásakor az eljáró hatóság először meghatározza, hogy a kérelmezők menekültnek minősülnek-e, és amennyiben nem, meghatározza, hogy jogosultak-e kiegészítő védelemre.”

9 Az említett irányelv 33. cikkének (1) és (2) bekezdése így rendelkezik:

„(1) Azokon az eseteken túlmenően, amikor nem kerül sor egy kérelemnek a [z egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i] 604/2013/EU [európai parlamenti és tanácsi] rendelettel [(HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.)] összhangban történő megvizsgálására, a tagállamok akkor sem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha egy kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül.

(2) A tagállamok e cikk értelmében csak akkor minősíthetik elfogadhatatlannak a nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha:

- a) a kérelmező részére más tagállam már nemzetközi védelmet biztosított;
- b) a kérelmező esetében olyan ország minősül a 35. cikk értelmében az első menedék országának, amely nem tagállam;
- c) a kérelmező esetében olyan ország minősül a 38. cikk értelmében biztonságos harmadik országnak, amely nem tagállam;
- d) a kérelem ismételt kérelemnek minősül, amely esetében nem merültek fel új körülmények vagy tények, vagy a kérelmező nem adott elő ilyeneket annak megvizsgálásával kapcsolatban, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosult személynek minősül-e; vagy

- e) a kérelmező egy eltartottja kérelmet nyújtott be azt követően, hogy a 7. cikk (2) bekezdésével összhangban hozzájárult ahhoz, hogy az ügye az ő nevében benyújtott kérelem részét képezze, és nincs az eltartott személy helyzetére vonatkozó olyan tény, amely a külön kérelmet indokolná.”

A „Dublin III” rendelet

- 10 A 604/2013 rendelet (a továbbiakban: „Dublin III” rendelet) 48. cikkének első bekezdése hatályon kívül helyezte az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendeletet (HL 2003. L 50., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 109. o.), amely utóbbi rendelet a 24. cikkének megfelelően az Európai Közösségek tagállamainak egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelmek megvizsgálásáért felelős állam meghatározásáról szóló, 1990. június 15-én Dublinban aláírt egyezmény (HL 1997. C 254., 1. o.) helyébe lépett.
- 11 A „Dublin III” rendelet „Általános elvek és biztosítékok” című II. fejezetében található, „A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó eljáráshoz való jog [helyesen: A nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó vizsgálati eljáráshoz való jog]” című 3. cikk (1) bekezdése a következőket mondja ki:
- „A tagállamok megvizsgálják azon harmadik országbeli állampolgárnak, vagy azon hontalan személynek a nemzetközi védelem iránti kérelmét, aki egy tagállam területén nyújtja be azt, ideértve annak határát és a tranzitónákat. A kérelmet az a tagállam köteles megvizsgálni, amely a III. fejezetben előírt feltételek szerint felelős.”
- 12 E rendelet 18. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:
- „Az e rendelet szerint felelős tagállam köteles:
- [...]
- c) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni egy harmadik ország olyan állampolgárát, vagy egy olyan hontalan személyt, aki a vizsgálat során visszavonta kérelmét, és egy másik tagállamban nyújtott be kérelmet, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén;
- d) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni azon harmadik országbeli állampolgárt, vagy azon hontalan személyt, akinek kérelmét visszautasították, és egy másik tagállam területén nyújtott be kérelmet, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén.”

Az Unió és Dánia közötti megállapodás

- 13 Az Európai [Unió] és a Dán Királyság közötti, a Dániában vagy az Európai Unió egy másik tagállamában benyújtott menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról, valamint a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac”

létrehozásáról szóló megállapodást (HL 2006. L 66., 38. o., a továbbiakban: az Unió és Dánia közötti megállapodás) az Unió nevében a 2006. február 21-i 2006/188/EK tanácsi határozat (HL 2006. L 66., 37. o.) hagyta jóvá.

14 E megállapodás 2. cikke értelmében:

„(1) Az e megállapodáshoz csatolt és annak részét képező [343/2003] rendelet rendelkezései, valamint a [343/2003] rendelet 27. cikke (2) bekezdése alapján elfogadott és – az e megállapodás hatálybalépését követően elfogadott végrehajtási intézkedésekkel kapcsolatban – Dánia által [...] végrehajtott végrehajtási intézkedések a nemzetközi jog alapján alkalmazandók a[z Unió] és Dánia közötti kapcsolatokra.

(2) Az e megállapodáshoz csatolt és annak részét képező[a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló Eurodac létrehozásáról szóló, 2000. december 11-i 2725/2000/EK tanácsi rendelet (HL 2000. L 316., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 26. o.)] rendelkezései, valamint [e] rendelet 22. cikke vagy 23. cikke (2) bekezdése alapján elfogadott és – az e megállapodás hatálybalépését követően elfogadott végrehajtási intézkedésekkel kapcsolatban – Dánia által [...] végrehajtott végrehajtási intézkedések a nemzetközi jog alapján alkalmazandó a[z Unió] és Dánia közötti kapcsolatokra.

(3) A [343/2003] rendelet 29. cikkében és [a 2725/2000 rendelet] 27. cikkében említett időpontok helyett e megállapodás hatálybalépésének időpontját kell alkalmazni.”

15 A 2011/95 irányelvet és a 2013/32 irányelvet sem említi az Unió és Dánia közötti megállapodás.

A német jog

Az AsylG

16 Az Asylgesetz (a menedékjogról szóló törvény, BGBl. 2008 I, 1798. o.) alapügy tényállására alkalmazandó változatának (a továbbiakban: AsylG) „Biztonságos harmadik országok” című 26a. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az olyan külföldi személy, aki az alaptörvény 16a. cikke (2) bekezdésének első mondata értelmében vett harmadik országból (biztonságos harmadik ország) utazott be, nem hivatkozhat az alaptörvény 16a. cikkének (1) bekezdésére. [...]

(2) Az [...] Unió tagállamai mellett biztonságos harmadik államnak minősülnek az [...] I. mellékletben felsorolt államok.

[...]”

17 Az AsylG „Elfogadhatatlan kérelmek” című 29. §-ának szövege az alábbi:

„(1) A menedékjog iránti kérelem elfogadhatatlan, ha

[...]

(5) a 71. § szerinti ismételt kérelem vagy a 71a. § szerinti második kérelem esetében nem kell további menekültügyi eljárást lefolytatni. [...]

[...]

- 18 Az AsylG-nek „A [szövetségi bevándorlási és menekültügyi hivatal] menedékjog iránti kérelmekre vonatkozó határozata” című 31. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

„[...]

(2) Az elfogadható menedékjog iránti kérelmekkel kapcsolatos [...] határozatokban kifejezetten meg kell állapítani, hogy a külföldi személy menekült jogállású, vagy kiegészítő védelemben részesül-e, és hogy menedékjogát elismerik-e. [...]

[...]

- 19 Az AsylG „Ismételt kérelem” című 71. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a korábbi menedékjog iránti kérelem visszavonását vagy jogerős elutasítását követően a külföldi személy újból menedékjog iránti kérelmet nyújt be (ismételt kérelem), új menekültügyi eljárást csak akkor kell lefolytatni, ha a Verwaltungsverfahrensgesetz [(a közigazgatási eljárásról szóló törvény, BGBl. 2013 I, 102. o.)] 51. §-ának (1)–(3) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak; ennek vizsgálata a szövetségi bevándorlási és menekültügyi hivatal feladata [...].

[...]

- 20 Az AsylG „Második kérelem” című 71a. §-a a következőket írja elő:

„(1) Amennyiben a külföldi személy egy olyan biztonságos harmadik országban (26a. §) lefolytatott menekültügyi eljárás eredménytelen befejezését követően, amely országra alkalmazandók az [Uniónak] a menekültügyi eljárások lefolytatásáért való felelősségről szóló szabályai, vagy amellyel a Németországi Szövetségi Köztársaság e tárgyban nemzetközi szerződést kötött, menedékjog iránti kérelmet terjeszt elő a szövetség területén (második kérelem), további menekültügyi eljárást csak akkor kell lefolytatni, ha a menekültügyi eljárás lefolytatásáért a Németországi Szövetségi Köztársaság felelős, és a közigazgatási eljárásról szóló törvény 51. §-ának (1)–(3) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak; ennek vizsgálata a [szövetségi bevándorlási és menekültügyi] hivatal feladata.

[...]

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 21 Az alapeljárás grúz állampolgárságú felperesei 2020. november 10-én menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be a Hivatalhoz.
- 22 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy e kérelmek vizsgálata során az alapeljárás felperesei úgy nyilatkoztak, hogy 2017-ben hagyták el a Grúziát, hogy Dániába utazzanak, itt három évig éltek, és menedékjog iránti kérelmeket nyújtottak be, amelyeket elutasítottak.

- 23 A 2021. március 31-i levelében a Dán Királyság a Hivatal tájékoztatáskérésére válaszol megerősítette, hogy az alapeljárás felperesei 2017. november 28-án nemzetközi védelem iránti kérelmeket nyújtottak be, amelyeket 2019. január 30-án elutasítottak. Mivel a dán bíróságok 2020. április 27-én elutasították az alapeljárás felperesei által a kérelmeiket elutasító határozatokkal szemben indított kereseteket, e határozatok jogerőre emelkedtek.
- 24 A Hivatal ezért az AsylG 71a. §-a szerinti „második kérelemként” vizsgálta az alapeljárás felperesei menedékjog iránti kérelmeit, és 2021. június 3-i határozatával azokat mint elfogadhatatlanokat elutasította az AsylG 29a. §-a (1) bekezdésének 5. pontja alapján. Megállapította, hogy az alapeljárás felperesei menedékjog iránti kérelmeit már jogerősen elutasították Dániában, amely országot az AsylG 26a. §-a értelmében „biztonságos harmadik államnak” kell tekinteni a 2021. május 20-i L. R. (Norvégia által elutasított menedékjog iránti kérelem) ítélettel (C-8/20, EU:C:2021:404) összhangban. A Hivatal szerint az ismételt menekültügyi eljárás igazolásához szükséges feltételek nem teljesültek, mivel az alapeljárás felperesei által a kérelmük alátámasztására előadott tényállás nem változott ahhoz képest, amelyen a dán hatóságok által elutasított első kérelmük alapult.
- 25 Az alapeljárás felperesei keresetet indítottak a kérdést előterjesztő bíróság előtt a Hivatal határozatával szemben.
- 26 A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy a német jogban az AsylG 71. §-a értelmében vett „ismételt kérelemnek” minősül azon, Németországban menedékjog iránt benyújtott újabb kérelem, amelyet a szintén a Németországban menedékjog iránt benyújtott első kérelem elutasítását követően nyújtottak be. Az AsylG 71a. §-a értelmében vett „második kérelem” az AsylG 26a. §-a értelmében vett biztonságos harmadik államban, azaz többek között az Unió egy másik tagállamában benyújtott kérelem elutasítását követően Németországban benyújtott menedékjog iránti kérelemnek minősül. A kérelmek e két típusa a menedékjog iránti első kérelemre alkalmazandó eljárástól eltérő eljárás tárgyát képezi. Az AsylG 71a. §-ának szelleme és célja az, hogy a „második kérelmet” az „ismételt kérelemmel” egyenértékűnek tekintse, és ezáltal az, hogy a harmadik állam által azon kérelmező menedékjog iránti első kérelme tárgyában hozott határozatot, aki második kérelmet nyújtott be Németországban, egyenértékűnek tekintse a német hatóságok által az első menedékjog iránti kérelem tárgyában hozott határozattal.
- 27 A kérdést előterjesztő bíróság ezért úgy véli, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita elbírálásához tisztázni kell azt a kérdést, hogy a 2013/32 irányelv 2. cikkének q) pontjával összefüggésben értelmezett 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja alkalmazható-e, ha egy korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem tárgyában egy másik tagállamban hoztak jogerős határozatot.
- 28 A kérdést előterjesztő bíróság továbbá megjegyzi, hogy a 2013/32 irányelv nem utal a „második kérelem” fogalmára, és többek között a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontjában és 2. cikkének q) pontjában csak az „ismételt kérelem” fogalmát használja. Ebből tehát arra lehet következtetni, hogy az irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja csak egy olyan ismételt kérelem esetén alkalmazható, amelyet ugyanabban a tagállamban nyújtottak be, mint amelyben az érintett nemzetközi védelem iránti első kérelmét benyújtották és elutasították. Emellett szólhat az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárások létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályaon kívül helyezésétől szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat (COM(2016) 467 final), amely azt tartalmazta, hogy az érintett rendeletbe illesszenek be egy olyan rendelkezést, amely kifejezetten kimondja, hogy a felelős tagállamnak

ismételt kérelemnek kell tekintenie az ugyanazon kérelmező által bármely tagállamban, a korábbi kérelem tárgyában hozott jogerős elutasító határozat meghozatalát követően benyújtott valamennyi új kérelmet.

- 29 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy bár a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) 2016. december 14-i ítéletében nyitva hagyta a választ arra a kérdésre, hogy felmerülhet-e a 2013/32 irányelv értelmében vett „ismételt kérelem” kérdése abban az esetben, ha az érintett nemzetközi védelem iránti első kérelmének elutasításához vezető első eljárásra egy másik tagállamban került sor, a német közigazgatási bíróságok későbbi ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy e kérdésre igenlő választ kell adni, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság jóváhagyni látszik.
- 30 Arra az esetre, ha a Bíróság is igenlő választ adna, az előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ugyanez lehet-e a helyzet akkor, ha a menedékjog iránti első kérelemnek a Dán Királyság hatáskörrel rendelkező hatóságai általi elutasítását követően nyújtanak be egy másik tagállamban nemzetközi védelem iránti új kérelmet. A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben emlékeztet arra, hogy kétségtelen, hogy a Dán Királyság uniós tagállam, de pontosítja, hogy a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv értelmében e tagállamot nem köti a 2011/95 és a 2013/32 irányelv. Amint ugyanis az a 2013/32 irányelv 2. cikkében szereplő meghatározásokból és a 2021. május 20-i L. R. (Norvégia által elutasított menedékjog iránti kérelem) ítéletből (C-8/20, EU:C:2021:404) kitűnik, a nemzetközi védelem iránti új kérelem csak akkor minősíthető az ezen irányelv értelmében vett „ismételt kérelemnek”, ha ugyanazon kérelmező korábbi kérelme a 2011/95 irányelv értelmében vett menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás megszerzésére irányult.
- 31 Ezért az előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a „tagállamnak” az eljárási irányelv értelmében vett fogalmát megszorítóan kell értelmezni, és az csak azon tagállamokra vonatkozik, amelyek a közös európai menekültügyi rendszerben részt vesznek, és kötelező rájuk a 2011/95 és a 2013/32 irányelv. Nem ez a helyzet a Dán Királyság esetében, amely az Unió és Dánia közötti megállapodás értelmében csak a „Dublin III” rendelet által kialakított rendszerben vesz részt.
- 32 Abban az esetben, ha az előterjesztő bíróság a 30. pontban említett kérdésére nemleges választ kap, e bíróság úgy véli, hogy tisztázni kell azt a kérdést, hogy amennyiben az alapeljárás felpereseinek menedékjog iránti kérelmét a dán hatóságok már elutasították olyan vizsgálat alapján, amely lényegében ugyanazokon a kritériumokon alapul, mint amelyeket a 2011/95 irányelv a menekült jogállás megadására vonatkozóan előír, lehetséges-e, hogy csak részben semmisítsék meg a Hivatalnak az alapeljárás tárgyát képező határozatát, ami azt a kötelezettséget vonná maga után, hogy az alapeljárás felpereseinek kérelmét kizárólag a kiegészítő védelmi jogállás megadásának lehetősége tekintetében vizsgálják meg újra. Ugyanis, noha a dán jog a menekültek és azon személyek számára, akik az uniós jog alapján kiegészítő védelemre tarthatnak igényt, az uniós jog által előírthoz hasonló védelmi rendszert ír elő, a kérdést előterjesztő bíróság hajlik arra, hogy úgy tekintse, hogy nem lehetséges az előtte vitatott határozat ilyen részleges megsemmisítése.

33 E körülmények között a Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (schleswig-holsteini közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Összeegyeztethető-e a [2013/32] irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontjával és 2. cikkének q) pontjával az olyan nemzeti rendelkezés, amely szerint a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlanság miatt ismételt kérelemként elutasítható, ha az első, sikertelen menekültügyi eljárást az Európai Unió valamely másik tagállamában folytatták le?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: az olyan nemzeti rendelkezés, amely szerint a nemzetközi védelem iránti kérelem ismételt kérelemként elfogadhatatlanság miatt elutasítható, abban az esetben is összeegyeztethető-e a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontjával és 2. cikkének q) pontjával, ha az első, sikertelen menekültügyi eljárást Dániában folytatták le?
- 3) A második kérdésre adandó nemleges válasz esetén: összeegyeztethető-e a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének [d) pontjával] az olyan nemzeti rendelkezés, amely szerint a menedékjog iránti kérelem ismételt kérelem esetén elfogadhatatlan, és amely e tekintetben nem tesz különbséget a menekült jogállás és a kiegészítő védelmi jogállás között?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 34 Előzetesen meg kell állapítani, hogy az alapeljárás olyan grúz állampolgárok nemzetközi védelem iránti kérelmeit elutasító határozatok megsemmisítésére irányul, akiknek a nemzetközi védelem iránti korábbi kérelmeit a Dán Királyság utasította el.
- 35 Márpedig, amint azt a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, ami az EUM-Szerződés harmadik részének V. címét illeti, amelybe többek között a határok ellenőrzésével, a menekültüggyel és a bevándorlással kapcsolatos politikák tartoznak, a Dán Királyság a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv értelmében különleges jogállással rendelkezik, amely megkülönbözteti őt a többi tagállamtól.
- 36 Következésképpen ahhoz, hogy hasznos választ lehessen adni az előterjesztő bíróság számára, elegendő az előterjesztett kérdéseket kizárólag annyiban elemezni, amennyiben azok a dán hatóságok által elutasított korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem esetére vonatkoznak, anélkül hogy figyelembe kellene venni azt az esetet, amikor egy másik tagállam hatóságai utasítanak el egy hasonló kérelmet (lásd analógia útján: 2021. május 20-i L. R. [Norvégia által elutasított menedékjog iránti kérelem] ítélet, C-8/20, EU:C:2021:404, 30. pont).
- 37 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy kérdéseivel, amelyeket együttesen kell vizsgálni, az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 2. cikkének q) pontjával, valamint a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 2. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni ezen irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontját, hogy azzal ellentétes valamely, a Dán Királyságtól eltérő tagállam szabályozása, amely lehetőséget biztosít az olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan által e tagállamban benyújtott, az ezen irányelv 2. cikkének b) pontja szerinti nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlanként – egészben vagy egy részben – történő elutasítására, akinek a Dán Királyságban benyújtott, nemzetközi védelem iránti korábbi kérelmét ez utóbbi tagállam elutasította.

- 38 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése kimerítően felsorolja azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok a nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak minősíthetik (2021. május 20-i L. R. [Norvégia által elutasított menedékjog iránti kérelem] ítélet, C-8/20, EU:C:2021:404, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 A 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése azt írja elő, hogy a tagállamok egy nemzetközi védelem iránti kérelmet mint elfogadhatatlant akkor utasíthatnak el, ha a kérelem ismételt kérelemnek minősül, amely esetében nem merültek fel új körülmények vagy tények, vagy a kérelmező nem adott elő ilyeneket annak megvizsgálásával kapcsolatban, hogy a kérelmező a 2011/95 irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosult személy jogállásához szükséges feltételeket teljesíti-e.
- 40 Az „ismételt kérelem” fogalmát a 2013/32 irányelv 2. cikkének q) pontja a korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott jogerős határozat után benyújtott további kérelemként határozza meg.
- 41 E meghatározás ekként átveszi a „nemzetközi védelem iránti kérelem” és a „jogerős határozat” fogalmát, amelyeket ezen irányelv 2. cikke szintén meghatároz a b), illetve e) pontjában.
- 42 Először is, ami a „nemzetközi védelem iránti kérelem” vagy a „kérelem” fogalmát illeti, azt a 2013/32 irányelv 2. cikkének b) pontja úgy határozza meg, mint harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által valamely tagállamnál előterjesztett olyan védelem iránti kérelem, amely a 2011/95 irányelv értelmében vett menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás kérelmezéseként értelmezhető.
- 43 Márpedig, bár a Dán Királyság illetékes hatóságaihoz e tagállam belső rendelkezéseivel összhangban benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelem vitathatatlanul tagállamnál előterjesztett kérelem, ez nem változtat azon, hogy az nem minősül olyan kérelemnek, amely a 2011/95 irányelv értelmében „menekült jogállás vagy kiegészítő védelmi jogállás kérelmezéseként értelmezhető”, mivel a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyvnek megfelelően ez az irányelv – amint arra végeredményben emlékeztet az irányelv (51) preambulumbekzdése is – nem alkalmazandó a Dán Királyságra.
- 44 Másodszor, ami a „jogerős határozat” fogalmát illeti, azt a 2013/32 irányelv 2. cikkének e) pontja úgy határozza meg, mint döntés arról, hogy a harmadik ország állampolgára, vagy a hontalan személy részére a menedékjogot vagy kiegészítő védelmet a 2011/95 irányelv alapján megadják-e, és amely ellen a továbbiakban a 2013/32 irányelv V. fejezetében biztosított jogorvoslatnak nincs helye.
- 45 A jelen ítélet 43. pontjában kifejtettekkel azonos okok miatt a Dán Királyság által a nemzetközi védelem iránti kérelem tárgyában hozott határozat nem tartozhat e fogalommeghatározás alá.
- 46 Mindezekre tekintettel, és nem érintve azon külön kérdést, hogy az „ismételt kérelem” fogalma alkalmazandó-e az egyik tagállamhoz azt követően benyújtott nemzetközi védelem iránti új kérelemre, hogy egy másik, a Dán Királyságon kívüli tagállam jogerős határozattal elutasította a korábbi kérelmet, a 2013/32 irányelv 2. cikke b), e) és q) pontjának együttes olvasatából kitűnik, hogy a valamely tagállamban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem nem minősülhet „későbbi kérelemnek”, ha azt ugyanazon kérelmező hasonló kérelmének a Dán Királyság általi elutasítását követően nyújtják be.

- 47 Következésképpen a Dán Királyság olyan korábbi határozata, amely elutasította az e tagállamban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet, nem teszi lehetővé, hogy a 2013/32 irányelv 2. cikkének q) pontja és 33. cikke (2) bekezdésének d) pontja értelmében vett „ismételt kérelemnek” lehessen minősíteni az érintett által e korábbi határozat elfogadását követően valamely tagállamban benyújtott, a 2011/95 irányelv értelmében vett nemzetközi védelem iránti kérelmet.
- 48 Sem az Unió és Dánia közötti megállapodás, sem pedig annak eshetősége, hogy a dán szabályozás a nemzetközi védelem megadására a 2011/95 irányelvben előírtakkal azonos vagy azokhoz hasonló feltételeket ír elő, nem vezethet eltérő következtetésre.
- 49 Először is kétségtelen, hogy az Unió és Dánia közötti megállapodás 2. cikke értelmében a Dán Királyság is végrehajtja a „Dublin III” rendeletet. Így az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben, amikor az érintettek a Dán Királyságban nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtottak be, az a másik tagállam, amelyben ezen érintettek nemzetközi védelem iránti új kérelmet nyújtottak be, az e rendelet 18. cikke (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett feltételek teljesülése esetén kérheti a Dán Királyságot, hogy vegye vissza az említett érintetteket.
- 50 Ebből azonban nem vonható le az a következtetés, hogy amennyiben az ilyen visszavétel nem lehetséges vagy nem történik meg, az érintett tagállam megalapozottan tekintheti úgy, hogy a saját szerveihez az ugyanazon érintett által benyújtott nemzetközi védelem iránti új kérelem a 2013/ 2013/ 20, EU:C:2021:404, 180. pont 32 irányelv 33]. cikke (2) bekezdésének d) pontja értelmében vett „ismételt kérelemnek” minősül (lásd analógia útján: 2021. május 20-i L. R. [Norvégia által elutasított menedékjog iránti kérelem] ítélet, C-8/20, EU:C:2021:404, 44. pont).
- 51 Ugyanis, noha az Unió és Dánia közötti megállapodás lényegében előírja, hogy a Dán Királyság végrehajtja a „Dublin III” rendelet bizonyos rendelkezéseit, az említett megállapodás ezzel szemben nem írja elő, hogy a 2011/95 irányelv vagy a 2013/32 irányelv a Dán Királyságra is alkalmazandó.
- 52 Másodszor, még ha feltételezzük is, amint azt a kérdést előterjesztő bíróság állítja, hogy a Dán Királyságban benyújtott, menekült jogállás megszerzésére irányuló kérelmeket e tagállam hatóságai a 2011/95 irányelvben előírtakkal lényegében azonos kritériumok alapján vizsgálják meg, e körülmény nem igazolhatja az olyan kérelmező által egy másik tagállamban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelemnek – akár csak a menekült jogállás megszerzésére vonatkozó részében történő – elutasítását, akinek az ezen jogállás megszerzésére irányuló korábbi kérelmét a dán hatóságok elutasították.
- 53 Azon kívül, hogy a 2013/32 irányelv releváns rendelkezéseinek egyértelmű szövegével ellentétes a 33. cikke (2) bekezdése d) pontjának ilyen értelmezése, ez utóbbi rendelkezés alkalmazása – a jogbiztonság sérelmének kockázata mellett – nem függhet a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a Dán Királyságban nyújtott védelem konkrét szintjének értékelésétől (lásd analógia útján: 2021. május 20-i L. R. [Norvégia által elutasított menedékjog iránti kérelem] ítélet, C-8/20, EU:C:2021:404, 47. pont).
- 54 E tekintetben ki kell emelni, hogy a 2011/95 irányelv nem szorítkozik a nemzetközi jogban, nevezetesen a 2011/95 irányelv 2. cikkének c) pontjában említett Genfi Egyezményben megállapított menekült jogállás előírására, hanem a kiegészítő védelmi jogállást is biztosítja, amely – amint az ezen irányelv (6) preambulumbekzdéséből kitűnik – kiegészíti a menekült jogállásra vonatkozó szabályokat.

- 55 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontját a 2. cikkének q) pontjával, valamint a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 2. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely, a Dán Királyságtól eltérő tagállam szabályozása, amely lehetőséget biztosít az olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan által e tagállamban benyújtott, az ezen irányelv 2. cikkének b) pontja szerinti nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlanként – egészben vagy egy részben – történő elutasítására, akinek a Dán Királyságban benyújtott, nemzetközi védelem iránti korábbi kérelmét ez utóbbi tagállam elutasította.

A költségekről

- 56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének q) pontjával, valamint az EU-Szerződéshez és az EUM-Szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv 2. cikkével összefüggésben ezen irányelv 33. cikke (2) bekezdésének d) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétes valamely, a Dán Királyságtól eltérő tagállam szabályozása, amely lehetőséget biztosít az olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan által e tagállamban benyújtott, az ezen irányelv 2. cikkének b) pontja szerinti nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlanként – egészben vagy egy részben – történő elutasítására, akinek a Dán Királyságban benyújtott, nemzetközi védelem iránti korábbi kérelmét ez utóbbi tagállam elutasította.

Aláírások